

Становище против защитата за инвеститори в ТТІР, СЕТА и други търговски сделки - февруари 2016

Ние, долуподписаните, призоваваме САЩ, ЕС и Канада да изключат всякакви форми на разрешаване на спорове между инвеститор и държава от Трансатлантическото търговско и инвестиционно партньорство (ТТІР), от Всеобхватното икономическо и търговско споразумение между ЕС и Канада (СЕТА) и от всички останали търговски и инвестиционни споразумения.

Тази седмица САЩ и ЕС ще продължат преговорите по защитата за инвеститори в ТТІР. Европейската комисия - твърдейки, че се е вслушала в общественото мнение - изработи свое предложение за "нова" Инвестиционна съдебна система (ІС) която предполагаемо да замени "старите" механизми за разрешаване на спорове между инвеститор и държава (ІSDS) за всички текущи и бъдещи инвеститорски преговори. Обаче ние считаме, че предложените промени са само "ребрандиране" на старата система на ІSDS. ЕК не е разгледала основните проблеми на ІSDS и ІС системите, и двете подкопаващи демократичния процес на взимане на решения.

От решаващо значение е, че новото предложение е по-зле от настоящата практика на държавите-членки за самостоятелни договори, от която е възможно да се оттеглят: както ЕС, така и държавите-членки биха били блокирани в ТТІР и СЕТА. Идентифицирахме пет момента на сериозно притеснение относно двата механизма на ІSDS и ІС:

- Както ІSDS, така и ІС дават изключителни права на чуждестранни инвеститори, като по този начин извършват дискриминация срещу вътрешните инвеститори и общности, без каквото и да е доказателство за полза за широката общественост.
- ІSDS и ІС могат да наложат на правителствата да пренасочат милиарди от средствата на данъкоплатците за компенсации към корпорациите заради своите политики за обществено здраве, опазване на околната среда, условията на труд и други политики в обществен интерес, заради правителствени действия и дори заради съдебни отсъждания. Тези системи не гарантират, че частни интереси няма да подкопаят целите на обществените политики.
- Нито ІSDS, нито ІС се подчиняват на демократични принципи и контрол. Парламентите няма да имат възможност да променят правилата по-късно;
- Както ІSDS, така и ІС подриват юрисдикцията на Европейския съд и на съдилищата на държавите-членки, тъй като чуждестранните инвеститори могат да ги заобиколят;
- ІSDS и ІС игнорират факта, че правните системи на ЕС, САЩ и Канада са напълно способни да се справят със спорове на чуждестранни инвеститори, базирайки се на закона, прилагащ се към абсолютно всеки друг в обществото.

Броят на дела между инвеститори и държави неотдавна рязко се е увеличил, с над 50 нови иска годишно внесени през последните четири години. Общият брой дела по ISDS се е вдигнал на 667 иска срещу общо 105 държави по разнообразна съвкупност от държавни политики, много от които не са традиционни търговски въпроси.

Един пример е шокиращото дело на канадската компания TransCanada, инвестираща в петролопроводи, която съди правителството на САЩ заради това, че в борбата си с климатичните промени блокира проекта за петролопровода Keystone XL. Струва си да се отбележи, че TransCanada съди САЩ, позовавайки се на четири инвеститорски права в Северноамериканското споразумение за свободна търговия, включени също и в CETA и предложението на ЕК за ICS.

В допълнение, основните промени, пропагандирани от Комисията в скорошното ѝ предложение като подобрения на системата, са оплетени в правни недостатъци в две ключови сфери: предполагаемата независимост на системата, и предполагаемата защита на правото на регулация.

Докато въвеждането на така наречени “съдии” към инвестиционните трибунали може да изглежда като позитивна стъпка, то те ще бъдат възнаграждавани от такси на база водено дело, водещо до силна наклонност да отсъдят в полза на инвеститорите, за да си подсигурят следващи дела. Тази склонност към инвеститорите е много вероятно да остане, дори ако ЕС и търговските му партньори евентуално постановят редовна заплата за “съдиите”, тъй като в правни системи, в които само на едната страна се дава право да подава искове, отсъжданията в полза на ищеца подсигуряват стабилен поток от дела, както и власт и авторитет на съдиите.

Правото да се регулира в полза на обществения интерес не защитава неограничените вреди със задна дата, включително очаквани печалби и пропуснати ползи. Общественият интерес е още повече подкопан от нуждата правителствата да вземат “необходимите мерки” да постигнат “легитимните” цели, като критерият за определяне кои мерки са необходими и какво представляват легитимни цели е оставен на свободна интерпретация и в крайна сметка под арбитража на съдии с финансови интереси. Едно дело по ISDS може и да не повлияе директно на законодателството, но поставя висока цена на всеки закон или регулация, който може потенциално да струва милиарди на данъкоплатците ако правителството по-късно бъде осъдено за компенсация. Тази ситуация вече доказва, че създава законодателно замразяване, като преживяното от Малайзия и Нова Зеландия, които изчакаха изхода от ISDS делото на Phillip Morris срещу Австралия, преди да въведат подобно законодателство за обикновен вид на опаковките за цигарени продукти. Твърдението на ЕС, че е защитил “правото на регулация” създава лъжливо впечатление за сигурност: здравното, екологичното и социалното законодателство остават под заплаха в ЕС, САЩ и Канада ако ISDS/ICS се включи в CETA и TTIP.

На фона на сериозно ограниченото поле за политики, оставено на правителствата от вече съществуващите търговски и инвестиционни споразумения, включването на ISDS/ICS в CETA и TTIP би разширило изключително много инвестиционната арбитражна система и би увеличило многократно задлъжнялостта и финансовия риск за правителствата от двете страни на Атлантика. ISDS в TTIP би отключило възможността европейските политики и правителствени действия да бъдат атакувани от още 47,000 от общо 51,495 филиала със собственост в САЩ, които в момента имат дейност в ЕС,.

Но дори и ако ТТІР не включваше широкообхватните инвеститорски права, четири на всеки пет американски фирми, опериращи в ЕС - това прави общо 41 811 фирми - вече биха имали правото да заведат ISDS дело срещу ЕС или негови държави-членки, използвайки споразумението СЕТА, ако инвестициите са подходящо структурирани. Опасността от дело по клаузите на ТТІР и СЕТА е все по-реална в светлината на факта, че компаниите от ЕС, САЩ и Канада вече са най-честите ползватели на инвестиционни арбитражи. Те са отговорни за завеждането на над 80% от всички известни спорове между инвеститор и държава в цял свят. Наскоро обновените онлайн данни на UNCTAD показва, че чуждестранни инвеститори са завели повече ISDS дела през 2015, отколкото през която и да е предходна година - два пъти повече от заведените дела само пет години по-рано. 52% от завършените ISDS дела са приключили с недвусмислена загуба за правителството или с договорка с чуждестранния инвеститор.

Включването на ISDS/ICS в СЕТА и ТТІР не само, че най-вероятно би довело до мащабен бум от арбитражни дела срещу предприети политики; тяхното включване е сериозен удар по демокрацията, човешките права и върховенството на закона при всяко търговско и инвестиционно споразумение.

Във времена, когато цялото внимание на човечеството следва да е фокусирано върху предотвратяването на катастрофалните последствия от климатичните промени и върху справянето с икономическите и социални кризи на много места по света, няма място за споразумения, които биха поставили огромни препятствия на пътя на решенията. Правителствата трябва да имат гъвкавостта да прилагат мерки за защита на народите си и на планетата си, без да се страхуват от скъпо струващи търговски обжалвания от страна на корпорациите. Ако съществуват притеснения за слабостите на вътрешните правни системи, следва да се фокусираме върху тяхното подобряване с цел да се комбинира равноправния достъп до правосъдие с пълния капацитет на демократичен контрол при разработването на законите.

Следователно, ние не можем да подкрепим защитата за чуждестранни инвеститори, предложена за ТТІР и СЕТА и отново призоваваме за изключване на всякаква форма на уреждане на спорове между инвеститор и държава от всички настоящи и бъдещи търговски и инвестиционни споразумения.

Организации, подписали становището:

Европейски и международни организации	
Compassion in World Farming	Europe
Friends of the Earth Europe	Europe
SOLIDAR	Europe
Health and Trade Network	Europe
Alcohol Policy Youth Network	Europe
Bizolutioners - evolutionary solutions for human rights problems created by business	Europe
ClientEarth	Europe
WECF	Europe
WeMove.EU	Europe
European Digital Rights (EDRi)	Europe
European Work Hazards Network	Europe
LobbyControl	Europe
SumOfUs	International

FIAN International

International

Национални организации в Европа

Alternative und Grüne GewerkschafterInnen (AUGE/UG)	Austria
Attac Austria	Austria
Attac Flachgau	Austria
DIE LINKE	Austria
eku-konstruktiv	Austria
Erklärung von Salzburg für solidarische Entwicklung EVS	Austria
Evangelical Association for World Mission EAWM	Austria
Gewerkschaft Öffentlicher Dienst/ Universität Salzburg	Austria
Initiativplattform TTIP stoppen Oberösterreich	Austria
Kath. Betriebsseelsorge Salzburg	Austria
Katholische ArbeitnehmerInnen Bewegung Erzdiözese Wien	Austria
Network Social Responsibility - Netzwerk Soziale Verantwortung (NeSoVe)	Austria
SOL - Menschen für Solidarität, Ökologie und Lebensstil	Austria
Talente-Tauschkreis Salzburg	Austria
Collectif Alpha asbl	Belgium
MIG	Belgium
Réseau wallon de lutte contre la pauvreté	Belgium
11.11.11	Belgium
ATTAC Belgique	Belgium
ATTAC-Charleroi	Belgium
CGSP wallonne	Belgium
Change Partnership	Belgium
Cie D'ici P.	Belgium
s	Belgium
Équipes Populaires	Belgium
FIAN Belgium	Belgium
FIDA - Fédération Internationale de la Diaspora Afar	Belgium
Greenpeace	Belgium
groupe CNCN local	Belgium
ISVI	Belgium
Jeunes Organises et Combatifs Bruxelles	Belgium
Left Ecological Forum	Belgium
MOC Bruxelles	Belgium
Mouvement ouvrier chrétien	Belgium
MPEVH	Belgium
Quinoa asbl	Belgium
Social Platform	Belgium
Vie Féminine	Belgium
Confederation of Labour Podkrepa	Bulgaria
Foundation for Environment and Agriculture (FEA)	Bulgaria
Solidarna Bulgaria	Bulgaria
The Bulgarian Left	Bulgaria
Za Zemiata, FoE Bulgaria	Bulgaria
Zelena Partiya Bulgaria	Bulgaria
Luridicum Remedium	Czech Republic
May Day	Denmark
The Ecological Council	Denmark
350 Finland	Finland
Animalia	Finland
Attac Finland	Finland
CRASH - Coalition for Research and Action for Social Justice and Human Dignity	Finland
Emmaus Aurinkotehdas ry	Finland

Friends of the Earth Finland	Finland
Friends of the Landless Finland	Finland
Hyvinvointivalion vaalijat ry	Finland
Maailmankauppojen liitto ry, Finnish Association of Worldshops	Finland
Parecon Finland	Finland
Physicians for Social Responsibility, Finland	Finland
Pro Ethical Trade Finland	Finland
Swallows in Northern Finland	Finland
Technology for Life NGO	Finland
TTIP Network Finland	Finland
Uusi Tuuli ry	Finland
AITEC	France
ATTAC France	France
Attac Marseille	France
BCA PACA FRANCE	France
Collectif Causse Méjean - Gaz de Schiste NON !	France
Collectif citoyen IDF Non aux pétroles et gaz de schiste et de couche !	France
Collectifs Isérois "STOP GHRM 38"	France
Confédération paysanne	France
COPRA	France
CPC!	France
Ecolectif Contre Gaz de Schiste Gignac et Environs 34	France
foodwatch France	France
Jeunes Ecologistes	France
Les Amis de la Terre	France
rdm.esindignées fr	France
STOP TAFTA CETA Nord Isère	France
TOX POPULI	France
Arbeitsgemeinschaft bäuerliche Landwirtschaft e.V.	Germany
Arbeitskreis Fracking Braunschweiger Land	Germany
Attac Deutschland	Germany
Attac Trägerverein e.V. Regionalgruppe Kleve	Germany
Berliner Wassertisch	Germany
BI Gemeinsam gegen Gas- und Probebohrungen am Niederrhein	Germany
BI lebenswertes Korbach e.V.	Germany
BLUE 21	Germany
Buergerinitiative kein-frack-in-wf	Germany
BUND – Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland; Friends of the Earth	Germany
BUND Naturschutz in Bayern e.V.	Germany
BUND-Erfurt	Germany
Bürgerinitiative Fracking freies Hessen n.e.V.	Germany
Bürgerinitiative FrackingFreies Hamburg	Germany
Campact	Germany
Deutscher Naturschutzring (DNR)	Germany
Digitalcourage e.V.	Germany
FDCL Berlin	Germany
Foodwatch Germany	Germany
Forum Umwelt und Entwicklung	Germany
German-African Centre (DAZ)	Germany
IBD Initiative Bürger für Demokratie	Germany
Interessengemeinschaft Schönes Lünne	Germany
ISSA - information centre on southern africa	Germany
Joshua Satelite	Germany

KMU gegen TTIP (DE)	Germany
Mehr Demokratie	Germany
Occupy Erfurt	Germany
PEGAH Wuppertal e. V.	Germany
PowerShift e.V.	Germany
SEEDS ACTION NETWORK (SAN Germany)	Germany
TTIPunfairHandelbar	Germany
Vereinigung Demokratischer Juristinnen und Juristen e.V.	Germany
WEED - World Economy, Ecology & Develoment	Germany
Fair Trade Hellas	Greece
GREENS-SOLIDARITY	Greece
Naturefriends Greece	Greece
ATTAC Hungary	Hungary
Védegylet	Hungary
Attac Ireland	Ireland
Fís Nua	Ireland
Keep Ireland Fracking Free	Ireland
Fairwatch	Italy
Locale-Globale	Italy
Žali.lt	Lithuania
Fundacja Strefa Zieleni	Poland
Institute of Global Responsibility	Poland
The Civil Affairs Institute	Poland
Oikos Cooperação e Desenvolvimento	Portugal
Plataforma Não ao Tratado TransAtlântico	Portugal
Alburnus Maior (Save Rosia Montana campaign)	Romania
Asociația România Vie / Romania Alive Society	Romania
EcoV	Romania
Mining Watch Romania	Romania
Terra Mileniul III Foundation	Romania
Scottish Hazards	Scotland
Center for Sustainable Rural Development Kranj	Slovenia
Društvo Bober	Slovenia
Društvo Duh časa	Slovenia
DRUŠTVO MLADI IN TOBAK	Slovenia
Društvo za podporo radiu Marš, socialno podjetje	Slovenia
F.B SKUPINA	Slovenia
Focus, association for sustainable development	Slovenia
Institute for Sustainable Development, Slovenia	Slovenia
Konfederacija sindikatov 90 Slovenije	Slovenia
Legal-organisational centre for NGOs	Slovenia
Mitja Krapša s.p.	Slovenia
No Excuse Slovenia	Slovenia
Party for Ekosocialisem and Sustainable Development of Slovenia - TRS	Slovenia
Pirate Party Slovenia	Slovenia
Political party Solidarnost, za pravično družbo	Slovenia
PROTESTIVAL	Slovenia
Puntarji, movement for active citizenship	Slovenia
Slovenian Coalition for Public Health, Environment and Tobacco Control	Slovenia
Society Movement for Sustainable Development of Slovenia - TRS	Slovenia
Solidarnost (political party)	Slovenia
Umanotera	Slovenia
Zavod Svibna	Slovenia
a) UTD Slovenija	Slovenia

Obalna sindikalna organizacija Koper	Slovenia
CCOO Euskadi	Spanish State
Amigos de la Tierra	Spanish State
Andalucía No TTIP	Spanish State
Asamblea de Andalucía	Spanish State
Asamblea de Andalucía Sevilla	Spanish State
Asamblea de Cooperación por la Paz	Spanish State
Asociación Andaluza por la Solidaridad y la Paz (ASPA)	Spanish State
Association Africanist Manuel Iradier	Spanish State
ATTAC BIZKAIA	Spanish State
Attac Navarra-Nafarroa	Spanish State
ATTAC Spain	Spanish State
CALCUTA ONDOAN, ONGD	Spanish State
Campanya No al TTIP Comarques de Castelló	Spanish State
CCOO	Spanish State
CEDSALA	Spanish State
CGT-Spain	Spanish State
Círculo Podemos Mar Cangas	Spanish State
Coordinadora de Organizaciones de Agricultores y Ganaderos (COAG)	Spanish State
Colectivo para la Paz	Spanish State
Colla Ecologista d'Almassora	Spanish State
ECOAR	Spanish State
Ecologistas en Acción/Ekologistak Martxan	Spanish State
Ehttipez	Spanish State
ENTREPUEBLOS/ENTREPOBLES/ENTREPOBOS/HERRIARTE	Spanish State
EQUO	Spanish State
Errenteria IrabaziZ	Spanish State
Extrem Berries	Spanish State
FACUA-Consumidores en Acción	Spanish State
Front Civic	Spanish State
Fundacion Munubat	Spanish State
Ganemos Palencia	Spanish State
Gañemos Vilanova	Spanish State
ICV -Iniciativa per Catalunya Verds	Spanish State
Ingeniería Sin Fronteras País Vasco	Spanish State
Iniciativa Cambio Personal Justicia Global	Spanish State
Intersindical Alternativa de Catalunya - IAC	Spanish State
Intersindical Valenciana	Spanish State
Izquierda Unida Castilla y León	Spanish State
IZQUIERDA UNIDA EN VALLADOLID	Spanish State
Komite Internazionalistak	Spanish State
Kostalde	
Lambda, col·lectiu de lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals	Spanish State
Leganes contra el TTIP	Spanish State
Mugarik Gabe	Spanish State
Observatori del Deute en la Globalització - ODG	Spanish State
ONG Elan-Euskadi	Spanish State
ONGd	Spanish State
PACD Sevilla	Spanish State
Partido X	Spanish State
Paz con Dignidad	Spanish State
PCA Sevilla ciudad	Spanish State
Plataforma de afectados por la hipoteca de Palencia, PAH	Spanish State
Plataforma en defensa de lo público	Spanish State

Plataforma no al TTIP de Palencia	Spanish State
Plataforma no al TTIP en Sevilla	Spanish State
Plataforma por lo Público y Contra los Recortes	Spanish State
Podemos Andalucía	Spanish State
Podemos Sanitat Catalunya	Spanish State
Podemos Sevilla	Spanish State
Podemos Vera	Spanish State
Podemos Vilanova de Arousa	Spanish State
Procés Constituent	Spanish State
REAS Euskadi	Spanish State
SETEM Hego Haizea	Spanish State
Solidaridad Internacional Andalucía	Spanish State
Sondicalista	Spanish State
Terra SOSTenible	Spanish State
Unidad Popular	Spanish State
Union Sindical Obrera (USO)	Spanish State
Vabus	Spanish State
València en Comú	Spanish State
VSF Justicia Alimentaria Global	Spanish State
Xnet	Spanish State
Friends of the Earth Sweden / Jordens Vänner	Sweden
Stichting SchalieGASvrij Haaren	The Netherlands
Centre for Research on Multinational Corporations (SOMO)	The Netherlands
Foodwatch Netherlands	The Netherlands
Transnational Institute (TNI)	The Netherlands
Vrijsschrift	The Netherlands
Women's International League for Peace and Freedom Netherlands	The Netherlands
Greater Manchester Hazards Centre Ltd.	United Kingdom
Artists Against TTIP	United Kingdom
Families Against Corporate Killers	United Kingdom
Global Justice Now	United Kingdom
Jubilee Debt Campaign	United Kingdom
Not For Shale	United Kingdom
StopTTIP uk	United Kingdom
The Gaia Foundation	United Kingdom
UK Hazards Campaign	United Kingdom
War on Want	United Kingdom

С подкрепата на

Council of Canadians	Canada
AmiEs de la Terre Québec	Québec
Comité pour les droits humains en Amérique latine- CDHAL	Québec
Eau Secours! Coalition québécoise pour une gestion responsable de l'eau	Québec
Quebec Network on Continental Integration (RQIC) и членуващите в него организации:	Québec
Alliance du personnel professionnel et technique de la santé et des services sociaux (APTS)	
Alternatives	
Association canadienne des avocats du mouvement syndical	
Association québécoise des organismes de coopération internationale (AQOCI)	
Attac-Québec	

Centrale des syndicats démocratiques (CSD)
Centrale des syndicats du Québec (CSQ)
Confédération des syndicats nationaux (CSN)
Conseil central du Montréal métropolitain (CCMM-CSN)
Fédération des femmes du Québec (FFQ)
Fédération des travailleurs et travailleuses du Québec (FTQ)
Fédération étudiante collégiale du Québec (FECQ)
Fédération interprofessionnelle de la santé du Québec (FIQ)

Mouvement d'éducation populaire et d'action communautaire du Québec (MÉPACQ)
Réseau québécois des groupes écologistes (RQGE)
Syndicat des professionnelles et professionnels du gouvernement du Québec
(SPGQ)

CesWaldorf NYC	USA
Institute for Policy Studies (IPS)	USA
Electronic Frontier Foundation	USA
Fair World Project	USA
Institute for Agriculture and Trade Policy	USA
Just Foreign Policy	USA
Public Citizen	USA